

Analýza — Nakládání s bioodpadem v gastroprovozu

Obsahem analýzy je:

- rekapitulace Vašeho dotazu,
- právní otázky, které budeme řešit,
- stručná odpověď,
- doporučené další kroky,
- podrobný právní rozbor,
- užitečné odkazy.

Rekapitulace Vašeho dotazu

Ptáte se nás, jak může veganský gastroprovoz legálně nakládat se svým bioodpadem a jestli si jej může sám kompostovat. Dále Vás zajímá, kdy se jedná o předcházení vzniku odpadu a kdy o nakládání s odpadem a jestli je z právního pohledu rozdíl mezi odpadem, který v gastroprovozu vznikne při přípravě jídla a odpadem ze zbytků jídel návštěvníků.

Na základě Vašeho dotazu se zaměříme na tyto právní otázky:

1. Kdy se jedná o předcházení vzniku odpadu a kdy o nakládání s odpadem?
2. Jak má gastroprovoz legálně nakládat se svým bioodpadem?
3. Může si gastroprovoz sám kompostovat bioodpad?

Stručná odpověď

1. Opatření přijatá před vyprodukováním odpadu nazýváme předcházením vzniku odpadu. Cílem těchto opatření je omezit množství odpadu i nepříznivé dopady, které by odpad měl na životní prostředí a lidské zdraví. Příkladem předcházení vzniku odpadu je i kompostování biologicky rozložitelného odpadu. Nakládání s odpadem naopak spočívá v manipulaci s odpadem, který již vznikl - především v jeho přepravě a likvidaci.
2. Gastroprovoz má povinnost jakýkoliv vzniklý odpad předat: a) do zařízení určeného pro nakládání s daným druhem a kategorií odpadu, b) obchodníkovi s odpady nebo c) na místo určené obcí. Musí proto uzavřít písemnou smlouvu se specializovanou společností na odvoz odpadu nebo obchodníkem s odpady, popř. se na základě písemné smlouvy zapojit do obecního systému odpadového hospodářství.
3. Gastroprovoz může biologicky rozložitelný materiál, který vyprodukuje, sám kompostovat, pokud tím neohrozí životní prostředí nebo zdraví lidí. To, jestli biologický materiál pochází z přípravy jídla nebo ze zbytků jídel návštěvníků, nemá právní význam. Pokud gastroprovoz biologický materiál zkompostuje, předchází tím vzniku odpadu.

Podrobný právní rozbor

Předcházení vzniku odpadu a nakládání s odpadem

Předcházením vzniku odpadu se podle [§ 11 odst. 1 písm. a\) zákona o odpadech](#) rozumí opatření přijatá před vyprodukováním odpadu. Tato opatření omezují nepříznivé dopady odpadu na životní prostředí a lidské zdraví, snižují obsah nebezpečných látek v materiálech a výrobcích nebo omezují samotné množství odpadu. Může se jednat např. o opětovné používání výrobků nebo prodloužení jejich životnosti. Za předcházení vzniku odpadu se podle [§ 12 odst. 3 zákona o odpadech](#) považuje i kompostování.

Nakládání s odpadem spočívá v manipulaci s odpadem poté, co vznikne. Může jít např. o shromažďování odpadu, skladování odpadu, sběr odpadu, jeho úpravy, využití, odstranění nebo přepravu.

Jak má gastroprovoz legálně nakládat se svým bioodpadem?

Gastroprovoz má podle [§ 13 odst. 1 písm. e\) zákona o odpadech](#) povinnost odpad, který sám nezpracuje v souladu s uvedeným zákonem, předat jedním z uvedených způsobů:

- Do zařízení určeného pro nakládání s daným druhem a kategorií odpadu, a to přímo nebo prostřednictvím dopravce.
- Obchodníkovi s odpady, popřípadě dopravci odpadu určenému tímto obchodníkem.
- Na místo určené obcí.

Gastroprovoz tedy má v zásadě povinnost:

- **písemnou smlouvu si zajistit předání odpadu** specializované společnosti na odvoz odpadu nebo obchodníkovi s odpady ([§ 15 odst. 2 písm. c\) zákona o odpadech](#)), nebo
- **se na základě písemné smlouvy zapojit do obecního systému odpadového hospodářství** ([§ 59 odst. 5 písm. c\) zákona o odpadech](#)).

Tato povinnost se obecně týká nakládání se všemi odpady. Zároveň má gastroprovoz povinnost při případné kontrole prokázat, že ke předávání odpadu opravdu dochází (zejména uzavřenou písemnou smlouvou, fakturou nebo potvrzením o převzetí odpadu). Gastroprovoz také musí odpad zařadit podle druhu a kategorie, tedy určité druhy odpadu zvláště vytřídit a předat odděleně od ostatního odpadu (ve Vašem případě zejména oddělit tuky a oleje od ostatního rostlinného odpadu). Konkrétní druhy a kategorie odpadů stanovuje [vyhláška č. 8/2020 Sb.](#)

Může si gastroprovoz sám kompostovat bioodpad?

Podle [§ 12 odst. 3 zákona o odpadech](#) může každý kompostovat biologicky rozložitelný materiál, který vznikne při jeho činnosti. Podle zákona by měl gastroprovoz vzniklý kompost využít v rámci své činnosti nebo jej předat v souladu se [zákonem o hnojivech](#). Po ohlášení Ústřednímu kontrolnímu a zkušebnímu ústavu zemědělskému může gastroprovoz zkompostovaný materiál prodávat, popř. darovat jako hnojivo. Takové hnojivo musí splňovat parametry podle [vyhlášky č. 474/2000 Sb.](#)

Během kompostování nesmí dojít k ohrožení životního prostředí nebo zdraví lidí. Kompostování musí gastroprovoz realizovat tak, aby byl zajištěn aerobní mikrobiální rozklad organické hmoty bez vzniku zápachu nebo emisí metanu.

Protože se jedná o opatření předcházející vzniku odpadu, odpad při kompostování vůbec nevzniká. K odvozu či svozu by jej tedy gastropodnik musel předat pouze v případě, že by kompost nevyužil ani pro svou vlastní činnost, ani některým způsobem předvídaným podle zákona o hnojivech.

Biologický materiál živočišného původu může být kompostován pouze ve speciálních zařízeních. Jelikož se ve Vašem dotazu ptáte na pravidla zpracovávání odpadu ve veganském gastroprovozu, blíže se materiálům živočišného původu věnovat nebudeme. Pouze upozorňujeme, že se jedná o jiný druh odpadu a můžou s ním být spojeny jiné povinnosti. Na tomto místě Vás také upozorňujeme, že evropské nařízení č. 1069/2009, na které ve svém dotazu odkazujete, se týká vedlejších produktů živočišného původu.

Zákon o odpadech kompostování biologicky rozložitelného materiálu výslovně dovoluje všem, tedy i gastroprovozům. Nijak přitom nerozlišuje mezi biologicky rozložitelným materiálem, který vznikne při přípravě jídla a mezi tím ze zbytků jídel návštěvníků. Pro obojí platí stejná pravidla.

Užitečné odkazy

Pro lepší pochopení problému a řešení Vašeho případu Vám doporučujeme k bližšímu pročtení následující zdroje:

[Důvodová zpráva k zákonu o odpadech](#), kterou naleznete na [webových stránkách Poslanecké sněmovny](#)

dostupná z: <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=168571>

[Metodický pokyn Odboru odpadů Ministerstva životního prostředí k plnění některých povinností původců odpadů a provozovatelů zařízení](#)

Dostupný z:

https://www.enviprofi.cz/download/e-noviny/eneko/OODP-Pokyn_MZP_NZ_Prechodna_ust_Final-231_22020.pdf

Zpracováno ke dni 18. května 2022.

Právní poradna Frank Bold radí v případech, kdy je dotčen veřejný zájem, a to zejména v otázkách ochrany životního prostředí, boje proti korupci a nezákonného postupu úředníků.

Přečtěte si [podrobnější informace o tom, jak poradna funguje](#).

Podpořte nás svým darem

Práce našich právních poradců je možná i díky Vaší podpoře. Pomozte svým finančním darem zachovat kvalitní bezplatné právní poradenství ve veřejném zájmu. Pro zaslání daru můžete využít [dárcovský formulář](#).

Děkujeme.